

עיוני הפרשה

שיעורו השבועי של מורנו המשיגה שליט"א

זמני השבת (אופק ת"א):

כניסה:	יציאה:	ר"ת:
17:14	18:06	18:44

יו"ל ע"י ישיבת קיבוץ "נר ישראל"

עיונים

ועשית מזבח מקטר קטורת (שמות ל, א)

הקשה הרמב"ן ז"ל "הנה מזבח הקטרת מן הכלים הפנימיים היה, ראוי שיזכרנו עם השולחן והמנורה שהוא מונח עמם, וכן הזכירם במעשה בפרשת ויקהל (להלן לו כה) עכ"ל. ויש ליישב בכמה אופנים:

א. הרמב"ן מתיר ז"ל "אבל הטעם להזכירו כאן אחר המשכן וכל כליו והקרבנות, בעבור שאמר בתשלום הכל **ונקדש בכבודי** (לעיל כט מג), ושכנתי בתוך בני ישראל (שם מה), אמר כי עוד יתחייב להם שיעשו מזבח מקטר קטרת להקטיר **לכבוד השם** וזהו רז שנמסר למשה רבינו שהקטרת עוצרת המגפה (שבת פט), כי הקטרת במדת הדין, שנאמר ישימו קטורה באפק (דברים לג י), מן וחרה אפי (שם לא יז), והוא מה שאמר בקטרת זרה ועל פני כל העם **אנבד** (ויקרא יג), שידעו כבודי כי לא ישא לפשעכם ויזהרו בכבודי" עכת"ד.

ב. עיין רבנו בחיי" (שם) שהביא דברי הרמב"ן והוסיף "וכיון שביאר לנו הרב בכאן ענין הקטורת בסודו, מעתה ראוי לכל משכיל להרחיק דעת הרמב"ם שכתב בזה בטעמי המצוות, כי לפי שהיה אהל מועד מקום ששם מחתכין נתחי הקרבנות ורוחצין הקרבים, על כן צוה להקטיר באותו מקום **כדי להסיר ולדחות אותו הריח ושיהא הריח הטוב מתגבר ועולה במקום ההוא** גם בבגדי המשרתים שם. והנה הרב הכריחו לומר כן, הדרך אשר דרך בה בשאר המצוות, אבל חס ושלום שנתלה העיקר הגדול שבסוד הקטורת, שחייבה עליו התורה כרת לעושה כמוהו כמתכונתו, בטעם החלוש הזה" עכת"ד. ולפי דברי הרמב"ם אתי שפיר למה הזכירו כאן. כיון שהזכיר קרבן התמיד שחיתתו והקרבנות וממנו ריח, הזכיר הצורך במזבח הקטורת להגביר הריח הטוב.

ג. ה'חזקוני' (שם) תירץ ז"ל "ועשית מזבח מקטר קטרת - לא הזכירו עד לאחר מזבח העולה, **לפי שרוצה לומר לא תעלו עליו עולה ומנחה ונסך** ומשה הזכירו לישראל אחר המנורה, וכן במעשה. לפי שרוצה לומר בהטיבו את הנרות יקטירנה, ואומר ובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים יקטירנה".

ד. ה'ספורנו' תירץ ז"ל "ולא הוזכר זה המזבח עם שאר הכלים בפרשת תרומה, כי לא היתה הכונה בו להשכין האל יתברך בתוכנו, כמו שהיה הענין בשאר הכלים, כאמרו ושכנתי בתוכם, ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו, גם לא היה ענינו להוריד מראה כבודו בבית, כענין מעשה הקרבנות... אבל היה ענין זה המזבח **לכבד את האל יתברך אחרי בואו לקבל בריצון עבודת עמו** בקרבנות הבקר והערב, ולשחר פניו במנחת קטרת, על דרך הבו לה' כבוד שמו, שאו מנחה ובאו לפניו".

ה. בספר 'צדור המור' (שם) מתיר ז"ל "הנה חתם מלאכת המשכן במזבח הקטורת, **לפי שהוא הכלי היותר נבחר**, זולת הארון שצוה בראשונה. לפי שהוא מכפר ומעשיר ומשמח. כאמרו שמן וקטורת ישמח לב (משלי כז ט), ותחלת המחשבה סוף המעשה, כי תכלית עשיית המשכן הוא לכפר על מעשה העגל. והתורה היא מכפרת, והקטורת הוא עוצר המגפה ומסלק חרון אף מישראל. וכבר ידעת מאמרו ז"ל **הכל הולך אחר החתום** (ברכות יב), ולכן חתם כל דברי המשכן במזבח הקטורת, לפי שהוא מקשר כל דברי המשכן, ומקשר הדברים התחתונים בעליונים והעליונים בתחתונים. ולכן נקרא קטורת, לשון קישור" עכת"ד.

ו. ה'שפתי כהן' מתיר ז"ל "כדי לחתום במזבח הקטורת, שעל ידי הקטורת מתקשר הכל ועל ידה נעצרת המגיפה **שלא תקטר על אהרן**, ולזה וכפר אהרן על קרנותיו. לזה, אחר שנתקרב אהרן צוה על מזבח הקטורת כדי שיגין עליו" עכ"ל.

ז. עוד תירץ שם ז"ל "**שעיקר הקרבנות כולם הקטורת**, ועל זה היתה בבוקר ובערב קודם כל הקרבנות ואחר כל הקרבנות בהיטיבו את הנרות, שנאמר (משלי כ"ז ט) שמן שהוא שמן של מנורה וקטורת ישמח לב, **לזה נאמר אחר המשכן ואחר כל כליו**. וכן במדרש נתחומא (פרשה זו י"ד) זה לשונו **מה עסקו של מזבח הקטורת כאן**, כיון שעשו אותו מעשה ביקש הקב"ה לכלותם עמד משה וביקש עליהם רחמים, שנאמר (שמות ל"ב י"א) ויחל משה את פני ה' אלהיו ונתחבט בקרקע עד שנתרצה לו, שנאמר (שם, י"ד) **...מכל קרבנותיהם אני איני רוצה אלא הריח** וכאלו אכלתי ושתיתי שנאמר את קרבני לחמי, תדע לך שמזבח העולה שהיה לקרבנות, היה נתון בחוץ, ומזבח הקטורת שהם לריח, נתון בפנים, לכך נאמר ועשית מזבח מקטר קטורת" עכ"ל.

ח. ה'אור החיים' (פרשת תרומה כה ט) עמד בזה ותירץ "מזבח הזהב, מצינו שעשה שלמה אחר **וגזו לשל משה** כמפורש בדברי רבותינו ז"ל (מנחות צח): וצריך לדעת למה גזו של משה. ונראה כי התורה רמזה הדבר במה **שעקרה סדר מצות מזבח הזהב**, ממקום שהיה ראוי לצוות עליו... ויש בזה הרגשה גדולה בשינוי גדול כזה, ורמז בזה **הצטרפות לקבלת העלון במייל באופן קבוע נא לשלוח את המיילה "צרף" למייל: m0533157838@gmail.com**

שדינו משונה מכל המשכן וכליו, כי המשכן וכליו הראוי לבית עולמים ישמש לבית עולמים... אבל מזבח הזהב, הגם שלא תשתנה עבודתו שהיא הקטורת, חצי מנה בבוקר וחצי מנה בערב, אף על פי כן לא ישמש בבית עולמים ועשה אחר, **וגזו לחלוטין**, מה שלא עשה כן בשולחן ומנורה שעשה משה" עכ"ל. ועיין במלכים (א, ו) "ויצף מזבח ארז" וביאר הגר"א (שם) ששלמה ציפה ועיבה את המזבח של משה ולא גזזו (משבצות זהב עמ' רע"ד) והמעין בגמ' מנחות (שם) שהביא האוה"ח, יראה שלא נזכר בגמרא שנגזו. וצ"ב.

ט. הגר"א באדרת אליהו (שם) כתב לתרץ ז"ל "הזכיר תחלה המשכן וכליו והבגדים וקריבת אהרן למזבח, ואחר כך אמר עשיית התמיד ואמר בזה אשכון בתוכם, ואחר כך הזכיר עשיית מזבח הקטרת וכסף הכפרים, **יורה שזה לא היה מעכב להשראת השכינה**, רק אלו היה לכפרת ישראל, וכן אמר בכסף הכפורים (ל, טז). לכפר על נפשתיכם" עכ"ל.

י. בספר 'הכתב והקבלה' כתב ז"ל "והר"מ חאגיז אמר, שידמוז לנו בזה דין שנשתנה מזבח זו ממזבח העולה, כי מזבח העולה, אם אין מזבח אין מקריבין קרבן ואפי' נפגם כדאי' בזבחים (ד' נ"ט וס') וכ"פ הרמב"ם, **אבל מזבח הקטרת שנעקר, מקטידין קטרת במקומו**, שאין המזבח מעכב וכ"פ הרמב"ם (פ"ג מתמידין ומוספין), ולזה לא נכללה פ' זו עם האחרות" עכ"ל. וכ"כ ה'מט' חכמה' והוסיף "...ולכך כתיב תתר דהשלים כל הדינים מן הכלים והבנינים המוכרחים להשראת הכבוד במשכן הקדוש, ולהורות דאין זה רק מצוה בפני עצמה. ובזה מכוון הפסוק (מלכים א' ט) והקטיר אתו אשר לפני ה', דאין טעון מזבח, רק **מקומו** כשר להקטיר" עכת"ד. וכן ב'נחל קדומים' לחיד"א (תצוה, יב). ובספר 'קרבן חגיגה' (ח"ב סימן יז) הוסיף מהר"ם גלאנטי (הרב המגן) רמז נפלא בדברי חז"ל 'מזבח קטרת שנעקר, מקריבין במקומו' פירוש: 'מזבח הקטורת שנעקר' - **מקומו בפרשיות התורה** ולא נכתב עם שאר הכלים, **ללמדך שמקטידין במקומו** גם שאין מזבח, שהוא רק למצוה. ודפח"ח. וב'יקרא דאורייתא' ביאר בזה לשון הפסוק "ישימו קטורה **באפק** וכליל על **מזבחך**" (דברים לג, ז) למה הזכיר מזבח רק אצל קרבן עולה שהוא כליל ואילו אצל קטורת אמר 'באפק' אף שגם לקטורת יש מזבח. אלא בא לרמז דין זה, שמזבח הקטורת שנעקר מקריבין במקומו אף שאין מזבח שנאמר "ישימו קטורה **באפק**" והעיקר מקומו - לפני ה'.

יא. ה'פרדס יוסף' הביא מספר הלכות קטנות (ח"ב סימן י"ד) לתרץ, שבא לרמז שאין **מחנכין מזבח הזהב אלא בקטורת** סמים, לכך בחינוך [מצוה ק"ד] הזכיר מזבח הקטורת וגם אין מחנכין המזבח אלא בקטורת של בין ערביים, ולזה אחר שהזכיר תמיד של בין הערביים הזכיר מזבח קטורת".

יב. ה'כלי חמדה' (קרת, א) כתב לפי הרמב"ן **שמצות המשכן נאמר קודם חטא העגל** אמנם לא הספיק לבנות עד שחטאו בעגל, ולפי מה שכתבו המפרשים דכפרת הקטורת עיקרה על חטא של נפש, א"כ כשנצטוו ישראל על מלאכת משכן לא הוה בכללה מזבח קטורת, דכל זמן שלא נפגם הדעת בעגל היתה יכולה להיות הקטרה בכל מקום ולא היה צריך מקום מקודש להקטרת קטורת. **ולכן אחר העגל, נצטוו** שיכפר על העגל ויהיה בהיכל מקודש יותר מעזרה, להורות על יחוד השם" עכ"ל הזהב.

יג. באזנים לתורה' כתב "וי"ל שהארון והמנורה **לא היו מהם שניים** ולפיכך נאמרו במקומם, אבל מזבח הזהב יש דוגמתו בפתח אהל מועד היינו 'מזבח העולה'. ולו היה מזבח הקטרת אמור במקומו יחד עם השלחן והמנורה, היינו אומרים שהוא עיקר המזבח והיינו **מזלזלים במזבח העולה**, שהרי מזבח הקטרת מצופה זהב ועומד בהיכל ומקטידין עליו קטרת המובחר שבקרבנות, משא"כ מזבח העולה שהוא מצופה נחשת ועומד בפתח ומקריבין עליו חלב ודם. לפיכך לא נזכר מזבח הזהב יחד עם השלחן והמנורה ומזה אנו למדים שאינו עיקר" עכת"ד.

יד. ה'ארבנאל' (שם ד"ה והנה) כתב ז"ל "למה לא נזכר מזבח הקטורת בפרשה זו. מפני שהראשונים **מהחוקרים לא השיגו מציאות הגלגל התשיעי**, כי כלם חשבו שהשמיני הוא היה היומי ולא היה גלגל למעלה ממנו וגם בימי אריסטו, ולפי שהאחרונים מהחוקרים חכמו השכילו מציאות הגלגל התשיעי, לכן בסדר ההיכל, זכר השולחן והמנורה בלבד כפי דרך הראשונים ואחרי שזכר בגדי הכהנים וקדושתם שהם יודעי דעת עליון, צווה על מזבח הקטרת **לרמוז שתהיה השגתו באחרית הימים** לאחרונים החכמים החוקרים" עכ"ל. עוד כתב שם בדרך הפשט "מזבח הזהב מורה על הפסד האדם... ומזבח העולה מורה על הפסד שאר המורכבים. לכן בא צווי מזבח הקטורת סמוך לפרשת התמידין הנקרבים על מזבח העולה תמיד" ע"ש.

והאבנים על שמות בני ישראל (שמות כח, כא)

איתא בסוטה (לו): "באותה שעה, באתה דיוקנו של אביו, אמר לו: יוסף, עתידין אחיך שיכתבו על אבני אפוד ואתה ביניהם, רצונך שימחה שמך מביניהם ותקרא רועה זונות דכתיב 'רועה זונות יאבד הון'. וצ"ב איזה הון היה יוסף מאבד? ביאר רבי יצחק חיות (דע יצחק, תהלים, א) ע"פ הגמ' ביומא (עג): שעל האבנים נכתבו שמות השבטים, ושמות האבנים ובנוסף אברהם, יצחק, יעקב, שבטי ישראל. ובכל אבן נכתבו שם **אותיות** מתחת לשם האבן, בסדר הזה: **אודם** – ראובן א [א מאברהם] וכן על זה הדרך **פטרה** – שמעון ב. **ברקת** – לוי רהם. **נופך** – יהודה י. **ספיר** – יששכר צ. **יהלום** – זבולן ח. **לשם** – דן ק יעק. **שבו** – נפתלי ב. **אחלמה** – גד שבטי. **תרשיש** – אשר ישר. **שוהם** – יוסף ון. **ישפה** – בנימין. ואם היה חוטא יוסף היה נמחק שמו וגם אותיות ון שעל האבן שלו. ומלבד זה היה מפסיד אות ה שהתנוספה לשמו ונקרא **'הוסף'** אחר שעמד בנסיון כמבואר שם "יוסף שקידש שם שמים בסתר, הוסיפו לו **אות** משמו של הקב"ה ונקרא **יהוסף'**. וזה שאמר לו אביו ימחה שמך ובנוסף תאבד 'הון'. פלא פלאות.

א. מעשה חרש אבן פתוחי חתם תפתח את שתי האבנים (שמות כח, יא) איתא בסוטה (מה): "תניא אבנים הללו אין כותבין אותן בדיו, משום שנאמר פתוחי חותם, ואין מסרטיין עליהם באיזמל, משום שנאמר במלואותם. אלא כותב עליהם בדיו ומראה להן שמיר מבחוץ והן **נקבעות מאליהן**". וצ"ע הלא בפסוק נאמר **'תפתח'** משמע דבענין מעשה ולא בגרמא?

ב. ולבני אהרן תעשה כותנות (שמות כח, מ)

איתא בירושלמי (יומא דף טז): "רבנן אמרי שתי כותנות לכל אחד ואחד. מאי טעמא דרבנן ולבני אהרן תעשה **כותנות**". וצ"ב מאי שנא מדין 'מתנות לאביונים' שדרשו במגילה (ז): "תני רב יוסף **ומתנות** לאביונים - שתי מתנות לשני בני אדם" ולא שתי מתנות לכל אחד ואחד?
[אשמח לתשובות שיתפרסמו א"ה במדור **לברורי**, בטל' 0533157838 או במייל m0533157838@gmail.com].

מקבץ תשובות מהקוראים שליט"א

א. איך למדו מהארון לת"ח שיהא תוכו כבדו, הלא תוכו עצי שטים?

א. הרה"ג רבי צבי קריזר שליט"א תירץ מר' לייב מלבוז צ"ל ממה שנקרא **ארון עצי שטים** אף שהיה זהב מבית ומחוץ, ע"כ מחמת שאין גם תוכו זהב. ובענין תוכו כבדו. והבן. **ב.** הרה"ג רבי ש. אביעזר והגאון רבי ישראל א. שליט"א תירצו, שהת"ח נרמז בארון ש'תוכו כבדו' מזהב, אבל חובה שיהיה בתוך תוכו גם 'עצי שטים' שיחזיק במידת **הענווה** מאד, שהרי עיקרו של ארון 'עץ' הוא וכמ"ש בע"ז (כד): שהיו הפרות שרות לארון ה' 'רוני רוני השיטה' ופירש"י הארון מעצי שטים. **ג.** הרה"ג רבי חיים רבינוביץ שליט"א תירץ שהמנורה שכולה זהב טהור, רומזת לחכמת תורה שבע"פ [נצי"ב] ושם הכל זהב טהור, אבל הארון **לתורה שבכתב** הכתובה על גבי **קלף** [עור בהמה] דווקא וכך צורתה לקדש החומר. וכך הת"ח. **ד.** הרה"ג רבי עדיאל טוויג והרה"ג רבי דוד פחימה והרה"ג רבי צבי קריזר שליט"א תירצו בעמקות, רק **בארון שייך תוך וחוק** ובאמצע עצי שטים-גופו של כלי, אבל המנורה שכולה זהב טהור לא שייך כלל תוך וחוק, **שהכל אחד הוא**. ה. הרב יעקב טירר שליט"א והחמדת ש' תירצו **שלא נדרש מהת"ח להיות מלאך**, אלא לקדש גופו החומרי כמו שדרשו (דבר' יא, ד), "משה איש האלקים - א"ר אבין מחציו ולמטה איש, מחציו ולמעלה האלהים". ו. עוד תירץ הרה"ח רבינוביץ שליט"א **אין עוד כלי שתוכו זהב**, כי השולחן היה מצופה זהב מבחוץ בכל צדדיו ולא בפנים. וכן שאר הכלים ורק הארון היה **בתוכו זהב**. ז. הבה"ח שמעון חנניה טוויג נ"ו תירץ, שהדבר בא לרמז לת"ח אף שתוכו כבדו מבית ומחוץ, אבל **אל תאמין** בעצמך עד יום מותך' ויכול הציפוי להתקלף ויתגלה העץ.

ב. איך תתקיים מצוות 'ועשו לי מקדש' במקדש העתידי שירד מן השמים?

א. אמור"ה הגה"צ רבי חיים ישראל שליט"א תירץ, שאת **'גמר הבנין'** יעשו בני' והמלאכה נקראת ע"ש גומרה. והרה"ג רבי דוד פחימה שליט"א הראה לדברי המהר"ל דיסקין בתפילת 'והראנו בבנינו ושמחנו בתיקוננו' שאת הבנין נראה מוכן, אבל התיקון וההשלמה נעשה אחריו ע"י העמדת הדלתות שטבעו באדמה בזמן החורבן. וכמ"ש 'שמחם בבנין שלם' וכ"כ הבה"ח היושע עזרי' נ"ו. וה'חמדת ש' הראה ל'בועז' ריש מידות, שיהיה **סיוע ע"י נס** ולא ירד בנוי לגמרי. דאל"כ, ל"ל כל המשניות במדות. ולשון רש"י 'בנוי ומשוכלל' קשה לתרוץ זה. **ב.** עוד תירץ אמור"ר שליט"א, ע"פ הידוע בספ"ק [אלשיך ועוד] שביהמ"ק נבנה עתה בשמים מכח מעשינו, וכלשון חז"ל המתאבל... **זוכה ורואה בבנינה'** אף עתה בגלות רואה כבר בבנינה וזכה מקיים המצווה. **ג.** החמדת ש' הראה לערול"ג (סוכה מא). שתירץ שאנו נבנה את הבנין **הגשמי** והקב"ה יוריד את הבנין **הרוחני**. והרה"ג יש"א הוסיף לתרץ לפ"ז מש"כ רש"י עצמו שמישיח יבנה ביהמ"ק וכן ברמב"ם (מלכים יא, א), ומקורו כמ"ש ב'קריית מלך' שם מזבחים (צה). 'הלכתא למשיחא'. **ד.** עוד תי' החמדת ש' שיתקיים ועשו לי מקדש ע"י בניית **כלי המקדש** לרמב"ם שהם בכלל המצווה כמבואר בסה"מ (מצווה כ). ע"ע כס"מ בהימ"ק (א, ז). ה. הרה"ג רבי גד יעקב קלימן שליט"א תירץ, ע"פ הרמב"ם (ביה"ח, א), **שהעמדת שומרים** היא חלק **מצורת הבית**. ולפי זה, גם בכך יתקיים 'ועשו לי מקדש'. **ו.** הרה"ג רבי ישראל א. שליט"א הראה לזוהר (ה"ג. פנחס רכא). וז"ל 'מכון לשבתך פעלת ה' - בההוא דפעלת אנת ה' ולא אחרא... בית ראשון ובית שני יחית לון קודשא בריך הוא כחדא למעילא, בית ראשון **באתכסאי**, ובית שני **באתגליא'** עכת"ד. ותתקיים המצווה בבית שבאתגליא. ואין לנו עסק בנסתרות.

בתחילת הפרשה (כז, כ) נאמר "ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלת נר תמיד". כתב הנצי"ב ב'העמק דבר' ח"ל "יש לדעת דאור התורה שהוא תכלית המשכן ועיקר המשרה שכינה בישראל. בא בשפע ע"י אמצעות שני כלי קודש. היינו **הארון והמנורה**. ונשתנו פעולותיהם. **הארון בא ליעוד הדברות שבכתב** וגם לצויו בקבלה בע"פ. ועדיין אין בזה כח הפלפול והחידוש שיהא אדם יכול לחדש מעצמו דבר הלכה שאינו מקובל. ולזה **הכח הנפלא שנקרא תלמוד ניתן כח המנורה** אשר נכלל בו שבע חכמות וכל כחות הנדרש לפלפולה של תורה. וכ"ז נכלל בכפתורים ופרחים. עד דאיתא (ב"ר, צא) "ר' טרפון בשעה שהיה שומע דבר מתוקן, היה אומר **כפתור ופרח**". ושיח רבן של ישראל ללמדנו בא, שמה שתלמיד ותיק מחדש דבר טוב, הוא ע"י כח שנרמז בכפתור ופרח של המנורה. ועל כן בבית שני שרבו ישיבות והעמידו תלמידים הרבה להוויית דאביי ורבא שהוא התלמוד, משה"ה נתחזק כח המנורה ע"י נס דחנוכה... והיינו דאיתא בברכות (נז). "הרואה שמן זית בחלום - יצפה למאור תורה שנא' ויקחו אליך שמן זית".

ואחר דברי קודשו, שענין המנורה רומז לכה החידוש ופלפולה של תורה, עלינו ללמוד מהמנורה את **התנאים** לזכות למאור תורה וחידוש בתורה והם: "ויקחו אליך שמן זית זך **כתית** למאור" - לרמז לאדם שבשביל לזכות למאור התורה צריך להיות שמן זית, זך וכתית.

דבר ראשון **'שמן'** כמ"ש בילקוט (קהלת ו, תתקעג) עה"פ 'טוב שם משמן טוב' - 'למה שמן, שאם אתה נותן לתוכו מים, הוא **צף מלמעלה**, מה שאין כן בשאר משקים". כך צריך הלומד להבדל מפשוטי העם וכלשון הרמב"ם (שמיטה יג, יג) "כל איש ואיש מכל באי העולם אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו **להבדל** לעמוד לפני ה' לשרתו ולעובדו... הרי זה נתקדש קדש קדשים ויהיה ה' חלקו ונחלתו".

דבר שני, צריך להיות **'זך'** - לטהר המחשבה ולהזדכך מהחומר כמה שאפשר, צא וראה מה קרה לרבי אלעזר בן ערך שהיה **'מעייין המתגבר'** (אבות ב, ח), וכאשר הלך לרחוק **'במעייין'** אחר, נסתמו מעיינות חכמתו כדאיתא בשבת (קמז): "רבי אלעזר בן ערך איקלע להתם [למאי דדיימסת] אימשיך בתרייהו, איעקר תלמודיה, כי הדר אתא קם למיקרי בספרא בעא למיקרא 'החדש הזה לכם' אמר 'החרש היה לכם'.

דבר שלישי, צריך להיות **'כתית'** - שיכתת עצמו בעמל ויגיעה וכמ"ש (ברכות סג): עה"פ **"הסכת** ושמע ישראל - **כתתו** עצמכם על דברי תורה, כדאמר ריש לקיש מנין שאין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה, שנאמר זאת התורה אדם כי ימות באהל". ע"ע תנא דבי אליהו (רבה, כב) "בא אצלי תלמיד אחד שאינו בקי בהלכה ואמר לי: עוסק אני בד"ת ומחמד ומתאוה ומצפה אני אם תורה תבא אלי ואין תורה באה אלי. אמרתי לו בני לא זכה האיש לד"ת, אלא א"כ מוסר נפשו למיתה עליה" עכ"ל. וכבר אמרו (מגילה ו): **'לא יגיעת ומצאת - אל תאמין'**. ע"ע באיוב (כח, כב) עה"פ "אבדון ומות אמרו באזנינו שמענו שמעה" ופרש"י **"המאבדן וממיתין** עצמן עליה אמרו באזנינו שמענו שמעה, **שהמייגע** בה מתקיימת בו". כך היא דרכה!

שמעתי מהמשגיח הגה"צ רבי חיים וואלקין צ"ל שאמר בשם סבו ה'בית אהרן' שאמר בזה הלשון: אמרו חז"ל (הגיגה ג.) "אי אפשר לבית המדרש בלא חידוש", ואני אומר **"אי אפשר לחידוש בלא בית המדרש"!!!** ואם לא יכתת עצמו בבית המדרש לא יזכה לחדש. ורק אחר שיתקיימו בו ג' התנאים 'שמן, זך, כתית' יזכה 'להעלות נר תמיד' א. **'להעלות'** עצמו ולהתקדש. ב. 'להעלות נר' - להיות 'מוסיף והולך' בתורה בכח החידוש והפלפול. ג. **'תמיד'** - שיתקיים תלמודו בידו תמיד ולא ישכחנו ברבות הימים. **וה' יזכנו.**

ההשמחה במעונם

ברכת מזל טוב חמה ולבבית

לבחורים החשובים **יוסף אמר הי"ו, נהוראי יוסף הי"ו, יעקב בצרי הי"ו**

לרגל אירוסיהן בשעטו"מ בורא עולם בקניין ישלים זה הבניין, אמן.